

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1270/2019
17.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милоје Томић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде – Управа за извршење кривичних санкција – Казнено-поправни завод за малолетнике у Ваљеву, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж1 1271/18 од 13.04.2018. године, у седници одржаној 17.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиле, изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж1 1271/18 од 13.04.2018. године.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Гж1 1271/18 од 13.04.2018. године, првим ставом изреке, одбијен је предлог тужиле од 13.12.2016. године за понављање поступка правноснажно окончаног пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4501/11 од 21.12.2012. године. Другим ставом изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по предлогу за понављање, као неоснован.

Против решења другостепеног суда тужиле је благовремено изјавила ревизију (жалбу) због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији тужиле у смислу члана 399. у вези члана 412. став 4. и 5. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према стању у списима, тужиле је 13.12.2016. године поднела предлог за понављање поступка правноснажно окончаног пресудом Апелационог суда у Београду

Гж1 4501/11 од 21.12.2012. године, којом је преиначена пресуда Основног суда у Ваљеу П1 734/11 од 28.07.2011. године и одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да на име накнаде штете у висини мање исплаћене зараде у периоду од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године исплати тужиљи износ од 570.783,02 динара у појединачно опредељеним месечним износима наведеним у том ставу, као и да на те новчане износе изврши уплату доприноса за обавезно социјално осигурање за период од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године. Другим ставом изреке, тужиља је обавезана да туженој надокнади трошкове поступка у износу од 32.000,00 динара.

У предлогу поднетом на основу члана 426. став 1. тачка 12. сада важећег Закона о парничном поступку, тужиља је навела да је дана 12.12.2016. године сазнала за одлуку Уставног суда Уж 8442/2013 од 13.01.2016. године, којом је усвојена уставна жалба ББ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5335/13 од 19.09.2013. године и пресуде Првог основног суда у Београду П1 5566/11 од 10.05.2013. године и утврђено да је подносиоци уставне жалбе повређено право на једнаку заштиту права зајемчено чланом 36. став 1. Устава Републике Србије, а да се подносиоци уставне жалбе налази у истој правној ситуацији као и овде тужиља, због чега је предложила да се поступак правноснажно окончан пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4501/11 од 21.12.2012. године понови, укине наведена пресуда и донесе нова одлука у овој правној ствари. У поднеску од 09.02.2017. године, тужиља је навела да је након подношења предлога за понављање поступка, дана 16.01.2017. године стекла могућност да приложи пресуду Апелационог суда у Београду Гж1 2533/15 од 02.12.2016. године којом је одлучивано о истоветној чињеничном и правној ситуацији и донета различита одлука у односу на другостепену пресуду којом је одлучено о захтеву тужиље, због чега је тужиља предложила да из разлога прописаних чланом 426. став 1. тачка 10. сада важећег ЗПП, суд дозволи понављање поступка.

У конкретном случају, по оцени тужиље, као предлагача, промена става у одлучивању о истоветним тужбеним захтевима представља нову чињеницу и могућност да је употреби као нови доказ на основу кога би за њу могла бити донета повољнија одлука да је употребљена у ранијем поступку. Исто тако, тужиља се налази у истоветној чињеничној и правној ситуацији као подносиоци уставне жалбе, из чега следи да се сагласно члану 87. Закона о уставном суду, Одлука Уставног суда у којој је утврђена повреда права на једнаку заштиту односи и на њу.

По налажењу овог суда, правилна је одлука нижестепених судова када су одбили као неоснован предлог тужиље за понављање правноснажно окончаног поступка.

Према члану 422. став 1. тачка 9. Закона о парничном поступку, поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити ако странка сазна за нове чињенице или нађе или стекне могућност да употреби нове доказе на основу којих је за странку могла бити донета повољнија одлука да су те чињенице или докази били употребљени у ранијем поступку. Чланом 422. став 1. тачка 11. ЗПП, прописано је да поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити, ако је у поступку по уставној жалби Уставни суд утврдио повреду права или ускраћивање људског или мањинског права и слободе зајемчене Уставом у парничном поступку, док је у члану 87. Закона о Уставном суду („Сл. гласник РС“, број 109/07, 99/11, 18/13-УС, 40/15 и 103/15) прописано да ако је

појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право и слобода више лица, а само неки од њих су поднели уставну жалбу, одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији.

По оцени Врховног касационог суда, разлози које тужиља, као подносилац предлога, наводи не могу бити основ за понављање правноснажно окончаног поступка. Промењен правни став у касније донетим одлукама апелационог суда или Врховног касационог суда, донетим у одлучивању у истоветним чињеничним и правним ситуацијама, не представља нову чињеницу или нови доказ на основу кога би за странку могла бити донета повољнија одлука да је та чињеница или доказ била употребљена у ранијем поступку. Тачније, наведена околност промене правног става, није разлог прописан у члану 422. ЗПП из којег се може поновити правноснажно окончан поступак. Законодавац је у члану 422. став 1. тачка 11. ЗПП као разлог за понављање поступка прописао одлуку Уставног суда и одлуку Европског суда за људска права, а не и одлуке апелационих судова и Врховног касационог суда, када се постојећа пракса мења и право другачије тумачи. Међутим, правно дејство одређене одлуке Уставног суда се не може проширити у смислу члана 87. Закона о Уставном суду, уколико то Уставни суд није утврдио у својој одлуци. Уставни суд у својој Одлуци Уж-8442/2013 утврдио је повреду права подносиоца уставне жалбе на једнаку правну заштиту у предмету са истоветним чињеничним и правним основом, али у конкретном случају услови за понављање поступка нису испуњени из наведеног разлога, будући да повреда права на једнаку правну заштиту није утврђена уставно судском одлуком у конкретној правној ствари и да Уставни суд у Одлуци Уж-8442/2013 није утврдио проширено дејство те Одлуке.

Стога, како је нижестепеним одлукама правилно одбијен предлог тужиље за понављање правноснажно окончаног поступка, јер ниједан од услова за понављање правноснажно завршеног поступка није испуњен, Врховни касациони суд применом члана 405. став 1. у вези са чланом 412. став 5. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**